

Kommittémotion

Motion till riksdagen: 2014/15:2757

av Tomas Tobé m.fl. (M, FP, C, KD)

Karriärvägar för lärare

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förstärka Alliansens karriärtjänstreform.

Motivering

En av de viktigaste faktorerna för elevernas studieresultat i skolan är lärarna. För att säkra en hög kvalitet på lärarna måste läraryrket göras mer attraktivt, så att eleverna får en förbättrad undervisning och därmed ökade förutsättningar att nå de nationella målen och goda resultat. Lärares kompetens och potential måste tas till vara och uppmuntras.

I budgetpropositionen för 2012 (prop. 2011/12:1, utg.omr. 16, s. 44) framhöll alliansregeringen att mycket pekar på att undervisningen under 1990-talet och framåt har karaktäriserats av att eleverna i stor utsträckning arbetat på egen hand och utan aktivt lärarstöd samt att detta av Skolverket lyfts fram som en av förklaringarna till elevernas försämrade resultat i den svenska skolan. I propositionen angavs att den enskilt viktigaste faktorn för elevernas studieresultat i skolan är lärarna samt att lärare – för att deras kompetens ska stärkas och läraryrkets attraktionskraft ska höjas – måste ges möjligheter att utveckla sin professionalism och gå vidare i karriären.

Alliansregeringen föreslog därför att en karriärutvecklingsreform skulle genomföras inom läraryrket med utvecklingssteg för yrkesskickliga lärare inom hela grund- och gymnasieskolan. Syftet med reformen var att premiera de mest skickliga lärarna.

Två nya karriärsteg för lärare inrättades:

1. Förstelärare: Yrkesskickliga lärare ska kunna bli förstelärare som i allt väsentligt ska fortsätta undervisa, men också ska kunna coacha kollegor, arbeta med att förbättra undervisningen, vara huvudlärare i ett ämne eller ansvara för lärarstudier.
2. Lektorer: Personer med lägst licentiatexamen i ett ämne eller ämnesdidaktik ska kunna bli lektorer. Lektorer ska utöver undervisning kunna sprida ämneskunskaper till andra lärare eller bedriva forskning som gynnar undervisningen.

Utvecklingsstegen beskrivs i skollagen. Beslut om vem som ska anställas liksom ansvarsområden och arbetsinnehåll samt anställningsvillkor ska bestämmas av huvudmannen, i sedvanlig ordning efter samråd med de fackliga organisationerna.

I budgetpropositionen för 2013 (prop. 2012/13:1, utg.omr. 16, s. 59) förslög regeringen att 187 miljoner kronor skulle avsättas 2013, 468 miljoner kronor 2014 och 749 miljoner kronor 2015. Från 2016 och framåt skulle tillskottet vara 880 miljoner kronor per år. Fristående skolor ersätts på likvärdiga villkor som kommunala skolor.

Alliansregeringen kunde konstatera ett stort intresse från huvudmännens sida att inrätta karriärtjänsterna. För att reformen skulle få påtagliga effekter på läraryrkets attraktivitet, och i förlängningen på elevernas studieresultat, skapade alliansregeringen därför utökade förutsättningar för att fler lärare skulle kunna gå vidare i karriären inom yrket.

I budgetpropositionen för 2014 utökade därför Alliansen statsbidraget för karriärtjänster med ytterligare 377 miljoner kronor för 2014, 554 miljoner kronor ytterligare för 2015, 504 miljoner kronor ytterligare för 2016 samt fr.o.m. 2017 ytterligare 589 miljoner kronor årligen. Det ursprungliga anslaget innebar att motsvarande ungefär 10 000 lärare skulle omfattas av karriärreformen senast 2016, med de utökade anslagen steg denna nivå till 17 000 lärare 2016.

Alliansen föreslår nu fortsatta stärkningar av reformen och föreslår därför utökade medel med ytterligare 10 miljoner 2015, 140 miljoner 2016, 270 miljoner 2017 och 450 miljoner 2018. Det innebär 22 000 tjänster totalt 2018.

För att stärka läraryrkets status, premiera skickliga lärare och lyfta elevers kunskapsresultat menar vi att fortsatta reformer är nödvändiga. Karriärvägar för lärare är en viktig del i detta.

Tomas Tobé (M)

Christer Nylander (FP)

Ulrika Carlsson i Skövde (C)

Annika Eclund (KD)